

РОБЪРТ ШЕКЛИ

РЕЗЕРВАТ

Превод от английски: Рени Димитрова, 1997

chitanka.info

— Красиво място нали, капитане? — попита Саймънс с привидно спокойствие, докато гледаше през илюминатора. — Като в рая. — Той се прозя.

— Още не бива да излизаш — отвърна капитан Килпепър и веднага видя разочарованието на биолога си.

— Но, капитане...

— Не — Килпепър погледна през илюминатора към полюшващата се под лекия ветрец зелена моравя. Осеяна тук-там с червени цветя, тя изглеждаше точно толкова пищна, както и преди два дни, когато кацнаха. Вдясно от моравата имаше кафеникава гора, с цъфнали в жълто и оранжево дървета. Вляво се простираха редица хълмове, оцветени в контрастни сенки на синьозеленото. От един от хълмовете се спускаше водопад.

Дървета, цветя и всичко останало. Мястото бе наистина невероятно красиво и точно това бе причината, поради която Килпепър му нямаше доверие. Опитът му с две съпруги и пет нови кораба го бе научил, че красивата външност може да крие почти всичко. А петнадесетте години в космоса, които бяха добавили достатъчно бръчки по челото му и сивота в косите, не бяха му дали причина да се усъмни в тази си увереност.

— Ето данните, сър — каза помощник-капитан Морена и му подаде купчина листа. По широкото, набръчкано лице на Морена имаше кисело изражение. Килпепър чуваше зад вратата стъпки и шепот. Той знаеше, че екипажът се бе събрал, за да чуе какво ще каже този път.

Всички толкова искаха да излязат навън.

Килпепър прегледа сведенията. Те бяха същите, както на предишните четири групи. Атмосферата бе подходяща за дишане и не съдържаше опасни микроорганизми. Липсваха каквито и да било бактерии и радиация. В близката гора имаше някакви форми на живот, но никакви енергийни източници. На няколко мили на юг бе открито наличието на голямо количество метал, вероятно планина, богата на желязо. Препоръка за по-обстойно изследване.

— Чудесно — каза намусено Килпепър. Тези сведения го тревожеха. От опит знаеше, че на всяка планета има нещо, което не е както трябва. И беше по-добре то да бъде открито още в началото, преди да е предизвикало сериозни бедни.

— Можем ли да излизаме, сър? — попита Морена застанал мирно. Килпепър почти усети как екипажът, събран зад вратата, затаи дъх.

— Не знам — отговори той. Почеса главата си, като се опитваше да измисли подходяща причина да откаже отново. *Трябваше* да има нещо, което да не е наред.

— Добре — каза най-после. — Засега да се постави пълна охрана. Четирима души да излязат. Никой да не се отдалечава на повече от осем метра от кораба. — Трябваше да им позволи да излязат. След шестнадесет месеца в горещия, претъпкан космически кораб, ако не го направеше, можеше да предизвика бунт.

— Слушам, сър! — възкликна помощник-капитан Морена и изскочи през вратата.

— Предполагам това означава, че научният екип може да излезе — обади се Саймънс, пъхнал дълбоко ръце в джобовете си.

— Разбира се — отвърна с нежелание Килпепър. — Идвам с вас. Така или иначе цялата тази експедиция беше излишна.

Въздухът на безименната планета бе благоуханен, особено след влажната, рециклирана атмосфера на кораба. Полъхът откъм планините бе лек и свеж.

Капитан Килпепър вдъхна доволно с ръце, скръстени на гърдите. Четиримата от екипажа се разхождаха наоколо, изпъваха крайници и вдишваха дълбоко свежия въздух. Хората от научния екип се бяха събрали на група и се чудеха откъде да започнат. Саймънс се наведе и откъсна стръкче трева.

— Интересно — каза той, като го вдигна нагоре.

— Защо? — попита капитан Килпепър, който се бе приближил.

— Гледай. — Слабичкият биолог вдигна стръкчето по-нависоко. — Идеална гладка. Не показва никакъв белег на клетъчни форми. Чакай да видя... — Той се наведе над едно от червените цветя.

— Хей! Имаме гости! — Един от екипажа на име Флин пръв забеляза туземците. Те излязоха от гората и запристъпваха през моравата към кораба.

Капитан Килпепър погледна нататък. Хората от охраната бяха готови и нащрек. Той докосна оръжието си за по-голяма увереност и

зачака.

— О, братко мой — прошепна Арамик. Като корабен лингвист той наблюдаваше приближаващите се туземци с особен професионален интерес. Останалите мъже просто ги гледаха.

Отпред вървеше същество с дълъг, почти два метра, врат като на жираф и дебели тромави крака като на хипопотам. Върху лицето му имаше весело изражение. Кожата му беше червена на големи бели точки.

Зад него се движеха пет малки животинки с чисто бяла козина. Бяха с размерите на териери и лицата им изглеждаха глуповато тържествени. Накрая се движеше едно дебело, червено дребосъче със зелена опашка, дълга поне пет метра.

Те спряха пред хората и се поклониха. Последва дълъг миг на мълчание, след което всички избухнаха в смях.

Смехът като да беше сигнал. Петте мъничета скочиха върху гърба на хипожирафа. Постояха малко, след което се изкатериха едно върху друго. След миг останаха така, запазили в равновесие пирамидата си като група акробати.

Хората заръкопляскаха възторжено.

Дебелото животно веднага започна да балансира върху опашката си.

— Браво! — извика Саймънс.

Петте рошави животинчета скочиха от гърба на хипожирафа и започнаха да танцуват около прасето.

— Ура! — извика бактериологът Морисън.

Хипожирафът направи тежко салто, приземи се върху едното си ухо, след което скочи на крака и се поклони дълбоко.

Капитан Килпепър се намръщи и потри ръце. Опитваше се да открие причината за подобно държание.

Туземците запяха. Мелодията бе странна, но позната. Те пяха няколко секунди, после се поклониха и започнаха да се търкалят по тревата.

Хората от екипажа продължаваха да ръкопляскат. Арамик бе извадил тетрадката си и записваше звуците.

— Добре — каза Килпепър. — Екипажът да се прибира.

Всички го изгледаха сърдито.

— Нека някои от останалите да излязат — каза капитанът. Мъжете се върнаха със съжаление на кораба.

— Предполагам, че ще искате да ги погледате още малко — каза Килпепър на учените.

— Разбира се — заяви Саймънс. — Никога не съм виждал подобно нещо.

Килпепър кимна и се върна на кораба. Покрай него минаха други четирима от екипажа.

— Морена! — извика Килпепър. Помощникът се приближи, като стъпваше тежко по мостика. — Искам да откриеш този метален масив. Вземи един човек и поддържай постоянен радиоконтакт с кораба.

— Слушам, сър — отвърна широко усмихнат Морена. — Приятелски са настроени, нали?

— Да — отвърна Килпепър.

— Приятен малък свят — продължи помощник-капитанът.

— Да.

Морена излезе, за да подбере необходимата си екипировка.

Капитан Килпепър седна и се опита да обмисли какво странно намира в тази планета.

Килпепър прекара по-голямата част от следващия ден, за да попълва доклади за напредъка на експедицията. Късно следобед той остави молива и излезе да се поразходи.

— Имате ли минутка свободно време, капитане? — попита Саймънс. — Искам да ви покажа нещо в гората.

Килпепър изръмжа по навик, но последва биолога. Той също изпитваше любопитство да разгледа гората.

По пътя нататък ги придружаваха трима туземци. Приличаха на кучета, с изключение на оцветяването — червени и бели райета, като на ментов бонбон.

— Ето сега — заговори Саймънс с неприкрито нетърпение, когато стигнаха в гората. — Огледайте се. Какво от това, което виждате, ви прави впечатление със странността си?

Килпепър се огледа. Дърветата бяха с дебели стволове и разположени на подходящи разстояния. Всъщност те се намираха

толкова надалеч едно от друго, че позволяваха да се вижда поредната полянка помежду им.

— Ами тук няма как да се загубиш — каза Килпепър.

— Не е това — настоя Саймънс. — Хайде, огледайте се пак.

Килпепър се усмихна. Саймънс го бе довел тук, защото можеше да му бъде по-добър слушател от заетите колеги.

Зад тях тримата туземци подскачаха и танцуваха.

— Няма храсти — каза Килпепър, след като се отдалечи на още няколко метра. По стволите на дърветата се увиваха растения, покрити с шарени цветя. Когато се огледа, Килпепър забеляза една птичка, която се спусна и започна да пърха около главата на едно от ментовите кучета, след което литна отново нагоре.

Птичката бе оцветена в сребристо-златни цветове.

— Още ли не виждате нещо странно? — попита нетърпеливо Саймънс.

— Само цветовете — отвърна Килпепър. — Има ли и друго?

— Погледнете дърветата.

Клоните бяха обсипани с плодове. Те висяха на гроздове, все по ниските клони и в омайващо разнообразие от цветове, форми и размери. Имаше някои, които приличаха на грозде, други на банани и трети, които изглеждаха като дини. Освен това...

— Предполагам, че са доста различни по вид — опита Килпепър, който не знаеше какво всъщност иска от него Саймънс.

— Различни по вид! Гледай, човече. Тук има поне десет различни вида плодове, растящи върху един и същи клон.

Като се вгледа внимателно, Килпепър се увери, че е така. По всяко от дърветата висяха странно разнообразни плодове.

— А това просто е невъзможно — каза Саймънс. — Това, разбира се, не ми е по специалността, но с голяма сигурност мога да твърдя, че всеки от плодовете е от напълно различен вид. Това не са етапи на съзряването на един и същи плод.

— Откъде можеш да си сигурен?

— Няма и нужда — усмихна се биологът. — Но някой нещастен ботаник би могъл да подлудее.

Те се обърнаха и тръгнаха да се връщат.

— Защо си ходил нататък? — попита Килпепър.

— Аз ли? Правех малко антропологично изследване. Искях да открия къде живеят нашите приятели. Нямах късмет. Тук няма пътечки, знаци, поляни, нищо. Нито дори пещери.

Килпепър не смяташе, че е странно биологът да прави антропологично наблюдение. Невъзможно бе в подобна експедиция да има представители на всички науки. Първата и най-важна задача бе откриването на живот — биологичен и бактериален. След това езикът. А чак после се пристъпваше към откриването на каквито и да било ботанически, екологически, психологически, социологически и други познания за планетата. Към животните или туземците, които се намираха около кораба, когато те се върнаха, се бяха присъединили осем или девет птици. Те бяха също бляскаво оцветени: на точки, на черти, на карета. Нито една не бе с тъмен или сивкав цвят.

Помощник-капитанът Морена и матросът Флин преминаха до края на гората. Те спряха в подножието на малък хълм.

— Ще трябва ли да го изкачваме? — попита Флин с въздишка. Огромният фотоапарат на гърба му тежеше много.

— Малкият помощник показва, че трябва — отвърна Морена и посочи уреда. Индикаторът му показваше наличието на метална маса точно зад билото.

— Трябва да оборудват космическите кораби с автомобили — заяви Флин, който се наведе, за да може да започне изкачването по леко полегатия склон.

— Да, или камили.

Над главите им прехвърчаха червени и златни птички и чуруликаха весело. Ветрецьт галеше високата трева и шумолеше мелодично из листата и клоните на дърветата в близката гора. Следваха ги двама от туземците. Те имаха размерите на коне, но кожата им бе оцветена в зелено на бели точки.

— Като в някой проклет цирк — отбеляза Флин, когато един от конете изгалопира в кръг около тях.

— Дааа — отвърна Морена. Те стигнаха върха на хълма и започнаха да се спускат от другата страна. Тогава Флин спря.

— Виж там!

В основата на хълма се издигаше гладък стълб. Те го проследиха с поглед, но върхът му се губеше в облаците.

Бързо се спуснаха и започнаха да го оглеждат. Отблизо стълбът бе по-масивен, отколкото им се бе сторил. Морена предположи, че е поне шест метра в диаметър. Металът приличаше на стоманена сплав заради сиво-синия си цвят. Но каква стомана, запита се той, би могла да издържи стълб с подобна височина?

— Колко нависоко мислиш, че са тези облаци? — попита Морена.

Флин вдигна глава нагоре.

— Господи, та те трябва да са поне на осемстотин метра. А може и много повече. — Стълбът не се виждаше от кораба заради облаците и сиво-синия си цвят, който се сливаше с небето.

— Не мога да повярвам — каза Морена. — Чудя се колко ли тежи това нещо. — Те гледаха с възхищение огромния стълб.

— Е — каза накрая Флин, — май е по-добре да му направим няколко снимки. — Той разтовари фотоапарата и снима три пъти стълба от двадесет крачки разстояние. После направи снимка на Морена пред него за сравнение. Следващите три снимки направи във височина на стълба.

— Какво мислиш, че представлява? — попита Морена.

— Нека умниците да преценяват — каза Флин. — Ще ги шашне направо. — Той метна фотоапарата на гърба си. — Ще има да си приказваме за това по целия път обратно. — Той погледна зелените коне на бели точки. — Чудя се дали не бих могъл да ги поюздя.

— Опитай, ама да не си счупиш врата — каза Морена.

— Ела тук, кончето ми — извика Флин. Единият от конете се приближи и коленичи пред него. Флин внимателно се качи върху гърба му. Щом го яхна, той се ухили към Морена.

— Само да не счупиш фотоапарата — каза Морена. — Той е държавна собственост.

— Добро момче — каза Флин на коня. — Добро приятелче. — Конят се изправи... И се усмихна.

— Ще се видим в лагера — каза Флин и насочи коня към хълма.

— Почакай — извика му Морена. Той изгледа весело Флин и повика другия кон. — Ела, момчето ми. — Конят коленичи и той го яхна.

Двамата поюздиха известно време в кръг, за да опитат как е. Конете се подчиняваха само при докосване. Широките им гърбове бяха невероятно удобни. Една от червено-златните птички се спусна и кацна върху рамото на Флин.

— Ехааа, това се казва живот — каза той и потупа гладката кожа на кончето си. — Да се надбягваме до лагера, помощник.

— Давай — подкани го Морена. Но конете им, въпреки подвикванията, не тръгнаха по-бързо.

Близо до кораба Килпепър се бе излегал в тревата и наблюдаваше работата на Арамик. Лингвистът беше търпелив човек. Сестрите му винаги бяха признавали търпението му. Колегите го уважаваха заради него, а студентите му се възхищаваха. Сега дългогодишният му опит бе поставен на изпитание.

— Ще опитаме отново — каза Арамик с най-търпеливия си тон. Той прелисти страниците на справочника ЛИНГВИСТИЧНО ПОМАГАЛО ЗА ИЗВЪНЗЕМНИ С ВТОРА СТЕПЕН НА ИНТЕЛИГЕНТНОСТ, книга, написана от самия него, и откри диаграмата, която търсеше. Той отвори страницата и показа картинката.

Животинчето до него изглеждаше като невероятна кръстоска между лалугер и гигантска панда. То насочи едното си око към диаграмата, докато с другото наблюдаваше наоколо.

— Планета — произнесе Арамик, като показваше картинката. — Планета.

— Извини ме, капитане — намеси се Саймънс. — Искам да монтирам тази рентгенова играчка тук.

— Добре — отвърна Килпепър и се отмести, за да освободи място за машината на биолога.

— Планета — каза отново Арамик.

— *Елам весел болам крам* — произнесе любезно лалугеропандата.

По дяволите, значи те имаха език. Звучите, които произнасяха, бяха определено членоразделни. Задачата бе само да се намери начин да се разберат. Дали са достигнали до простите абстракции? Арамик остави книгата си и посочи към лалугеропандата.

— Животно — каза той и зачака.

— Накарай го да застане мирно — помоли Саймънс, докато фокусираше рентгена. — Добре. Още мъничко.

— Животно — повтори с надежда Арамик.

— *Ифъл бифъл бокс* — каза животното. — *Хофъл тофъл локс, рамадан, смадуран, ифъл бифъл бокс.*

Търпение, напомни си Арамик. Положително отношение. Бъди весел. Не се отчайвай.

Той взе друг от справочниците си. Този бе озаглавен „ЛИНГВИСТИЧНО ПОМАГАЛО ЗА ИЗВЪНЗЕМНИ С ПЪРВА СТЕПЕН НА ИНТЕЛИГЕНТНОСТ“.

Той откри онова, което търсеше, и остави книгата. Вдигна усмихнат един от пръстите си.

— Едно — каза той.

Животното се наведе и подуши пръста му. Мрачно усмихнат, Арамик вдигна втори пръст.

— Две — каза и вдигна трети. — Три.

— *Хугелекс* — изведнъж произнесе животинчето.

Дифтонг ли? Това ли е думата им за „едно“?

— Едно — каза той отново и размаха пръста си.

— *Вересеревеф* — отвърна животното и примигна. Можеше ли това да бъде друга дума за „едно“?

— Едно — каза той пак.

Животното внезапно запя.

— *Севеф хевеф улуд крам, арагон, билиган, хомус драм...*

То млъкна и погледна лингвистичния справочник, като се завъртя из въздуха и около лингвиста, който със забележително търпение се въздържа да не го стисне за гърлото.

След като Морена и Флин се върнаха, Килпепър започна да умува над доклада им. Накара да проявят снимките и започна внимателно да ги разглежда.

Стълбът беше кръгъл и гладък, и явно обработен. Раса, която можеше да издигне подобно нещо, би могла да им създаде неприятности. Големи неприятности.

Но кой бе поставил този стълб? Със сигурност не и тези щастливи, глупави животинчета, които се въртяха около кораба.

— Казвате, че върхът му се губи в облаците ли? — попита Килпепър.

— Да, сър — отвърна Морена. — Това проклето нещо трябва да е високо повече от километър.

— Върнете се — нареди Килпепър. — Вземете радар. Вземете оборудване за изследване с инфрачервени лъчи. Донесете ми снимка на върха на този стълб. Искам да знам колко е висок и какво има на върха му. Бързо.

Флин и Морена напуснаха мостика.

Килпепър разгледа още мокрите снимки внимателно и ги остави. Започна да се разхожда из корабната лаборатория, а сърцето му бе обхванато от неопределена тревога. Планетата бе някак безсмислена и това го тревожеше. Като се бе справял с големи трудности, Килпепър бе установил, че всичко във вселената си има някакъв шаблон. Ако не успееш да го откриеш навреме, става лошо.

Бактериологът Морисън беше дребен, тъжен мъж. И сега приличаше на продължение на микроскопа, над който се бе надвесил.

— Откри ли нещо? — попита Килпепър.

— Открих липсата на нещо — отвърна Морисън, който вдигна очи и примигна. — Открих липсата на нещо основно.

— И какво е то? — настоя Килпепър.

— Изследвах цветята — заговори Морисън. — Изследвах почвата и водата. Още не съм напълно сигурен, но не се учудвай на това, което ще ти кажа.

— Няма. Какво е?

— На тази планета няма и следа от бактерии!

— А? — зяпна Килпепър, който така се изненада, че не може да каже нищо друго. Всъщност съобщението нямаше да му се стори чак толкова шокиращо, ако бактериологът не беше го съобщил с такъв тон, като да бе установил, че подпочвеният слой на планетата се състои от стопроцентово чисто сирене.

— Точно така е. Водата на водопада е по-чиста от дестилиран алкохол. Почвата на тази планета е по-чиста от изварен скалпел. Единствените бактерии са тези, които сме донесли ние. И те загиват.

— Как?

— Въздухът на тази планета съдържа около три дезинфекционни съставки, които съм открил досега, и може би още дузина, които не съм установил още. Същото е с почвата и водата. Това място е стерилно!

— Ами хубаво — каза Килпепър. Той още не можеше да осъзнае напълно казаното. Пък и продължаваше да се тревожи от стоманения стълб. — И какво означава това?

— Радвам се, че ме попита — каза Морисън. — Да, наистина се радвам, че ме попита. Това означава, че това място просто не съществува.

— Е, хайде пък сега.

— Наистина. Не може да има живот без микроорганизми. Тук липсва цял етап от жизнения цикъл.

— За съжаление обаче това място съществува — меко му възрази Килпепър. — Нямаш ли някаква друга теория?

— Да, обаче първо искам да завърша тези изследвания. Но ще ти кажа нещо, от което може би сам ще си направиш изводи.

— Давай.

— На тази планета не успях да открия и един отчупен камък. Естествено, това не е от моята област, но ние всички тук сме нещо като специалисти по всичко. Пък и освен това аз се интересувам от геология. Никъде наоколо няма нито отчупено парче скала, нито камък. Най-малкото каменно образуване тежи поне седем тона.

— И какво означава това?

— А! Видя ли, че и ти започваш да си задаваш въпроси — усмихна се Мо. — Извинявай. Искам да приключа с тези изследвания преди вечеря.

Тъкмо преди залез бяха приключени рентгеновите снимки на животните. Килпепър получи нова изненада. Морисън му бе казал, че тази планета не би могла да съществува. Сега пък Саймънс му каза, че тези животни не могат да съществуват.

— Само погледни тези снимки — заяви той на Килпепър. — Гледай. Виждаш ли някакви органи?

— Не разбирам много от рентгенови снимки.

— Няма и нужда. Само гледай. — Снимките показваха по няколко кости и един-два органа. Имаше следи на нервна система върху някои от снимките, но повечето от животните като че ли бяха съставени от хомогенна маса.

— Няма достатъчно развита вътрешна структура, за да бъдат живи — каза Саймънс. — Такова опростяване е невъзможно. Няма нищо, което да съответства на дробове или сърце. Няма кръвоносна система. Няма мозък. И невероятно малка нервна система. Тези няколко органа, които имат, просто нямат смисъл за мен.

— И твоето заключение е...

— Че тези животни не съществуват — изрече много весело Саймънс. Харесваше му тази мисъл. Щеше да бъде много интересно, ако напишеше статия за несъществуващите животни. Арамик мина покрай тях, като псуваше тихичко.

— Някакъв късмет с езика? — попита го Саймънс.

— Не! — извика Арамик и се изчерви. — Извинявай. Проверих ги за интелигентност чак до клас СЗББ. Това е клас амеба. Никакъв отговор.

— Може би те са просто безмозъчни — предположи Килпепър.

— Не. Възможността им да играят и да се забавляват показва известно равнище на интелигентност. Имат някакъв език и определен шаблон за реакция. Но не ми обръщат внимание. Просто си пеят песнички.

— Мисля, че имаме нужда от вечеря — каза Килпепър. — И може би една или две глътки от отлежалото.

Отлежалото бе добре почетено на вечеря. След като консумираха десетина бутилки, учените се отпуснаха достатъчно, за да започнат да обмислят някои възможности.

Първо, туземците или животните нямаха вътрешни органи, репродуктивни или изхвърлящи такива. Като че имаше поне три дузини различни видове, без да се броят птиците, и се появяваха нови видове с всеки изминат ден.

Същото ставаше и с растенията.

Второ, планетата бе невероятно стерилна и се държеше така, като че не допуска да бъде замърсявана от каквото и да било.

Трето, туземците си имаха език, но явно не можеха да го предадат на други. Нито пък можеха да научат чуждия.

Четвърто, наоколо нямаше отломки от скали или камъни.

Пето, тук имаше един огромен метален стълб, издигащ се на километри височина. Точният му размер щеше да бъде определен, когато бъдат проявени новите снимки. Въпреки че нямаше знаци за машинна култура, стълбът явно бе продукт на обработка. Някой трябва да го бе построил и поставил тук.

— Съберете всичко това и ми кажете до какви изводи можем да достигнем — каза Килпепър.

— Аз имам теория — обади се Морисън. — Красива теория. Искате ли да я чуете?

С изключение на Арамик всички казаха да. Арамик още преживяваше неуспеха си да научи туземния език.

— Според мен тази планета е изкуствена. Няма начин. Никакъв живот не би могъл да възникне без наличието на бактерии. Тя е изработена от някаква суперраса, която е поставила металния стълб тук. Планетата е направена за тези животни.

— Защо? — попита Килпепър.

— Е, точно това е красивата част — замечтано отвърна Морисън. — Чист алтруизъм. Погледнете туземците. Щастливи, весели. Напълно лишени от чувство за насилие и лоши навици. Не заслужават ли един такъв свят? Един свят, където да могат да се радват и да играят сред вечно лято?

— Това е прекрасно — каза Килпепър и прикри усмивката си. — Но...

— Тези същества са тук като знак — продължи Морисън. — Съобщение за всички минаващи оттук същества, че могат да живеят в мир.

— Само един пропуск има — каза Саймънс. — Животните не биха могли да еволюират по нормалния път. Нали видяхте рентгеновите снимки?

— Така е. — Мечтателят погледна бегло биолога и се сепна. — Може би са работи.

— Това е обяснението, което бих предпочел — каза Саймънс. — Според мен съществата, които са построили металния стълб, са

направили и тези животни. Те са им слуги, роби. Не бих се учудил, ако си мислят, че *ние* сме техните господари.

— А къде тогава са истинските им господари? — попита Морисън.

— Че откъде, по дяволите, мога да знам? — отвърна Саймънс.

— И къде ли живеят тези господари? — попита Килпепър. — Не сме забелязали нищо, което да прилича на домове.

— Те сигурно са толкова напреднали, че нямат нужда от машини или къщи. Живеят в съгласие с природата.

— Тогава за какво са им слуги? — попита безжалостно Морисън. — И за какво са направили стълба?

Тази вечер бяха проявени новите снимки на металния стълб и учените ги за разглеждаха с интерес. Върхът на стълба бе на височина близо два километра и бе скрит от гъсти облаци. От двете страни на върха, под прав ъгъл към стълба имаше две огромни издатини, простиращи се на петнадесет метра встрани.

— Прилича на наблюдателница — каза Саймънс.

— Че какво ще наблюдават на такава височина? — попита Морисън. — Могат да видят само облаци.

— Може да обичат да гледат облаци — отвърна Саймънс.

— Аз си лягам — заяви намусено Килпепър.

Когато се събуди на другата сутрин, Килпепър усети, че нещо не е наред. Облече се и излезе навън. Имаше нещо неуловимо във вятъра. Или просто бяха нерви?

Килпепър поклати глава. Той вярваше в предчувствията. Те винаги означаваха, че несъзнателно е достигнал до някакво решение на проблема.

Около кораба всичко изглеждаше нормално. Животните си бяха навън и се разхождаха спокойно наоколо.

Килпепър ги погледна и тръгна да обикаля кораба. Учените се бяха заели с работа и се опитваха да открият тайните на планетата. Арамик се мъчеше да научи езика от едно зелено-сребристо животно с

тъжен поглед. То изглеждаше необикновено апатично тази сутрин. Едва шептеше песничките си и не обръщаше внимание на Арамик.

Килпепър си помисли за Цирцея. Можеше ли животните да са хора, превърнати в животни от някой побъркан магьосник? Той отхвърли странната си мисъл и продължи да върви.

Екипажът не бе забелязал нищо обезпокоително. Всички *заедно* се бяха отправили към водопада, за да поплуват. Килпепър изпрати двама от хората си да направят микроскопски анализ на металния стълб.

Той го тревожеше повече от всичко. Останалите учени като че ли не му обръщаха внимание, но Килпепър смяташе това за нормално. Всеки се занимаваше с работата си. Лингвистът отдаваше първостепенно значение на езика, ботаникът смяташе, че загадката на планетата се крие в разноплодовите дървета.

А той какво мислеше? Капитан Килпепър се замисли. На него му беше нужна обща теория, която да обедини всички забелязани аномалии.

Каква би могла да бъде тази теория? Защо тук нямаше бактерии? Защо нямаше скали? Защо, защо, защо. Килпепър бе сигурен, че обяснението е относително просто. Почти пред очите му... И все пак невидимо.

Той приседна в сянката и се облегна на кораба. Опита се да мисли.

Около пладне Арамик, лингвистът, се приближи до него. Той започна да хвърля една по една книгите си към стените на кораба.

— Ядосан си — каза Килпепър.

— Предадох се — отвърна Арамик. — Тези животни вече не ми обръщат никакво внимание. Едва си отварят устите. И престанаха да играят.

Килпепър се изправи и отиде до животните. Те наистина не изглеждаха весели. Мотаеха се наоколо, като да бяха в последен стадий на умора.

Саймънс стоеше до тях и записваше нещо в малък бележник.

— Какво им има на малките ти приятели? — попита Килпепър.

— Не знам — отговори Саймънс. — Може би са били толкова възбудени, че не са могли да спят снощи.

Жирафоподобното същество изведнъж падна. После бавно се завъртя настрани и замря.

— Това е странно — каза Саймънс. — За пръв път виждам някое от тях да прави така. — Той се надвеси над падналото животно и потърси пулс. Изправи се след няколко секунди.

— Няма признаци на живот — каза той.

Две от по-малките с лъскава черна козина също паднаха.

— О, Боже — възкликна Саймънс. — Какво пък става сега?

— Боя се, че знам — обади се Морисън, който излезе от кораба с посивяло лице. — Бактерии.

— Капитане, чувствам се като убиец. Мисля, че ние убихме тези бедни животни. Нали помниш, че ти казах, че на тази планета няма следи от микроорганизми? Помисли си само колко много сме им донесли ние! Бактериите просто текат от нашите тела към тези нещастници, които нямат никакви съпротивителни сили. Не бива да забравяме това.

— Май ми беше казал, че във въздуха има няколко дезинфектиращи агента? — попита Килпепър.

— Очевидно не действат достатъчно бързо — Морисън се наведе и огледа едно от дребните животни. — Сигурен съм в това.

Останалите животни около кораба също падаха и оставаха неподвижни. Капитан Килпепър се огледа тревожно.

Един от мъжете от екипажа тичаше към тях и махаше с ръка. Беше още мокър след плуването в езерото.

— Сър — задъхано каза той. — Там, около водопада... животните...

— Знаем. Докарай всички от хората ни тук.

— Не е само това, сър — продължи мъжът. — Водопадът... Разбирате ли... Водопадът...

— Добре де, изплюй камъчето.

— Той спря, сър. Спря да тече.

— Веднага докарай всички!

Човекът се затича обратно. Килпепър се огледа, макар че не знаеше какво търси. Кафеникавата гора беше тиха. Твърде тиха.

Той почти се досещаше за отговора... Килпепър осъзна, че лекият, нежен ветрец, който духаше постоянно, бе спрял.

— Ама какво, по дяволите, става? — разтревожено попита Саймънс. Всички тръгнаха към кораба.

— Не ви ли се струва, че слънцето потъмнява? — прошепна Морисън. Не бяха сигурни. Беше пладнe, но слънцето наистина като че ли не блестеше толкова силно.

Хората от екипажа, блестящи от влагата, идваха тичешком откъм водопада и езерцето. По заповед на Килпепър всички се качиха в кораба. Учените останаха навън и заоглеждаха потъналата в тишина земя.

— Какво ли може да сме направили? — попита Арамик. Той потръпна при вида на изпопадалите животни.

Мъжете, които бяха отишли да изследват стълба, с тичане се спуснаха от хълма. Тичаха с препъване през високата трева, като че ли самият Дявол ги гонеше по петите.

— Какво има? — попита Килпепър.

— Този проклет стълб, сър — задъхано каза Морена. — Той се завърта!

Стълбът, тази километрова метална маса от невероятно твърд метал, се завърта?

— Какво ще правим? — попита Саймънс.

— Връщайте се в кораба — измърмори Килпепър. Чувстваше как отговорът се оформя в ума му. Нужно му беше само още едно мъничко доказателство. Само едничко...

Животните скочиха на краката си! Червено-сребърните птички започнаха отново да прехвъркват във въздуха. Хипожирафът също се вдигна на крака, изпръхтя и хукна нанякъде. Останалите животни го последваха. Откъм гората на ливадата нахлу поток от други странни животни.

С пълна скорост те се насочиха на запад, далеч от кораба.

— Бързо всички в кораба! — извика внезапно Килпепър. Сега вече знаеше. Всичко му стана ясно и той само се надяваше корабът му да бъде навреме надалеч в космоса.

— Бързайте, дяволите ви взели! Включете двигателите! — развика се той на обърканите хора от екипажа.

— Но ние не сме си събрали уредите — възрази Саймънс. — Не виждам нуждата от такова...

— Обирайте си крушите! — изрева капитан Килпепър и забута учените към кораба.

Изведнъж от запад се проточиха дълги сенки.

— Капитане, още не сме приключили с изследванията...

— Ще имате късмет, ако не приключите с живота си — изръмжа им Килпепър, докато ги вкарваше през вратата. — Още ли не сте готови? Затворете вратата! Всичко да се затегне!

— От завъртането на стълба ли е това? — заговори Саймънс, който настигна Морисън в коридора на кораба. — Добре, де, предполагам, че това е някоя суперраса, която...

— Този въртящ се стълб е ключ, поставен в сферата на тази планета — каза Килпепър, който тичаше към мостика. — Той изчиства това място. Целият свят — животните, реките, вятърът — всичко изчезва.

Той набра координати за бързо издигане.

— Затегнете коланите — каза той и продължи: — Представете си само едно място, където от дърветата растат всякакви прекрасни плодове. Където няма бактерии, които да те разболеят, където няма нито една остра скала или камък, в които да се нараниш или да се спънеш. Място, пълно с чудни, приятни и весели животни, където всичко е предназначено, за да ти достави удоволствие.

— Детска градина!

Учените се втренчиха в него.

— Стълбът е ключ. Когато кацнахме без разрешение, това място се развали. Сега някой почиства планетата.

Навън сенките се бяха проточили надалеч през моравата.

— Дръжте се — каза Килпепър и дръпна лоста за излитане. — За разлика от животните-играчки на мен не ми се иска да се срещам с децата, които си играят тук. А още по-малко ми се иска да срещам родителите им.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.